

Thủ tục phân chia tài sản sau khi doanh nghiệp phá sản

(GPLaw) - *Phân chia tài sản sau khi doanh nghiệp phá sản là một quá trình quan trọng được quy định chặt chẽ trong Luật Phá sản 2014 nhằm đảm bảo quyền lợi của các bên liên quan. Dưới đây là các nội dung chi tiết liên quan đến thủ tục này:*

1. Chủ thể có quyền và nghĩa vụ nộp đơn yêu cầu mở thủ tục phá sản

Theo Điều 5, Luật Phá sản 2014, các chủ thể sau đây có quyền và nghĩa vụ nộp đơn yêu cầu mở thủ tục phá sản:

Chủ nợ: Chủ nợ không có bảo đảm hoặc có bảo đảm một phần có quyền nộp đơn khi doanh nghiệp, hợp tác xã không thanh toán khoản nợ đến hạn trong vòng 03 tháng.

Người lao động, tổ chức công đoàn: Người lao động, công đoàn cơ sở, hoặc công đoàn cấp trên tại nơi chưa có công đoàn cơ sở, có quyền nộp đơn nếu doanh nghiệp không thanh toán tiền lương hoặc các khoản nợ khác trong 03 tháng kể từ ngày đến hạn.

Người đại diện theo pháp luật: Người đại diện theo pháp luật của doanh nghiệp hoặc hợp tác xã có nghĩa vụ nộp đơn khi doanh nghiệp, hợp tác xã mất khả năng thanh toán.

Cổ đông và thành viên góp vốn: Cổ đông hoặc nhóm cổ đông sở hữu từ 20% số cổ phần phổ thông trở lên liên tục ít nhất 06 tháng có quyền nộp đơn. Trường hợp sở hữu dưới 20%, quyền này được thực hiện nếu Điều lệ công ty cho phép.

Thành viên hợp tác xã: Thành viên hợp tác xã hoặc người đại diện của hợp tác xã thành viên trong liên hiệp hợp tác xã có quyền nộp đơn khi hợp tác xã mất khả năng thanh toán.

2. Tài sản của doanh nghiệp dùng để phân chia

Căn cứ Điều 64 Luật Phá sản 2014, tài sản doanh nghiệp dùng để phân chia bao gồm:

- Tài sản và quyền tài sản mà doanh nghiệp có tại thời điểm Tòa án mở thủ tục phá sản.
- Lợi nhuận, tài sản và quyền tài sản phát sinh từ các giao dịch trước hoặc sau khi Tòa án mở thủ tục phá sản.
- Tài sản bảo đảm cho các nghĩa vụ nợ, phần vượt quá giá trị khoản nợ sẽ được tính vào tài sản doanh nghiệp.
- Giá trị quyền sử dụng đất theo pháp luật đất đai.
- Tài sản thu hồi từ các hành vi tẩu tán, cất giấu.
- Tài sản và quyền tài sản từ các giao dịch vô hiệu.
- Các tài sản khác theo quy định pháp luật.

Đối với doanh nghiệp tư nhân và công ty hợp danh, tài sản của chủ doanh nghiệp hoặc thành viên hợp danh không trực tiếp sử dụng vào kinh doanh cũng được tính vào tài sản thanh lý. Phần tài sản chung được chia theo Bộ luật Dân sự và các quy định liên quan.

3. Thứ tự phân chia tài sản

Quá trình phân chia tài sản được thực hiện theo các nguyên tắc và thứ tự ưu tiên như sau:

3.1. Các khoản nợ có bảo đảm:

- Thanh toán bằng tài sản bảo đảm. Nếu tài sản bảo đảm không đủ, phần nợ còn lại sẽ được thanh toán trong quá trình thanh lý tài sản chung.

3.2. Các khoản chi phí và nợ sau khi tuyên bố phá sản:

Khi Thẩm phán ra quyết định tuyên bố phá sản, thứ tự thanh toán tài sản được thực hiện như sau:

- **Chi phí phá sản:** Được ưu tiên thanh toán đầu tiên để đảm bảo hoạt động của thủ tục phá sản.
- **Các khoản nợ liên quan đến người lao động:** Bao gồm tiền lương, trợ cấp thôi việc, bảo hiểm xã hội, bảo hiểm y tế, và các quyền lợi khác theo hợp đồng lao động.
- **Khoản nợ phát sinh sau khi mở thủ tục phá sản:** Những khoản này nhằm mục đích phục hồi kinh doanh, thường từ các chủ nợ hỗ trợ doanh nghiệp trong giai đoạn khó khăn.
- **Nghĩa vụ tài chính với Nhà nước và các khoản nợ không bảo đảm:** Trả theo danh sách chủ nợ và theo tỷ lệ nếu tài sản không đủ.

3.3. Phân tài sản còn lại:

Nếu sau khi thanh toán các khoản nợ, tài sản vẫn còn, phần này sẽ được phân chia như sau:

- Đối với hợp tác xã: Thuộc về các thành viên hợp tác xã.
- Đối với doanh nghiệp tư nhân: Thuộc về chủ doanh nghiệp.
- Đối với công ty trách nhiệm hữu hạn và công ty cổ phần: Chia cho các thành viên hoặc cổ đông theo tỷ lệ góp vốn hoặc cổ phần sở hữu.

4. Quy định đặc biệt

Một số tài sản không được coi là tài sản của doanh nghiệp trong các ngành nghề đặc thù như kinh doanh chứng khoán hoặc ngân hàng. Ví dụ, tài sản ủy thác của khách hàng trong nghiệp vụ quản lý danh mục đầu tư, quỹ đầu tư, hoặc tài sản gửi giữ hộ của khách hàng không được tính vào tài sản phá sản.

Quy trình phân chia tài sản trong trường hợp doanh nghiệp phá sản đòi hỏi sự minh bạch, tuân thủ pháp luật và đảm bảo quyền lợi cho các bên liên quan, đặc biệt là người lao động và chủ nợ.